

Nr 144

Av herr Hansson i Skegrie m. fl., om viss restitution av energiskatt.

Vid införandet av allmän energiskatt från den 1 juli 1957 fastställdes att näringsgrenar med särskilt energikrävande produktion skulle kunna erhålla nedsättning av skatten så att ej belastningen skulle drabba orättmätigt hårt på speciella företag. I enlighet med författningens (nr 262/1957) utformning medgavs av kontrollstyrelsen under tiden närmast efter förordningens ikraftträdande nedsättning av energiskatten åt ett stort antal branscher och företag, varvid nedsättningen i samtliga fall gavs retroaktiv verkan.

En framställning av Sveriges handelsträdgårdsmästareförbund i juli 1957, med begäran om nedsättning av skatten på bränsle till växthusuppvärmning, föranledde ingående undersökning av energiskattenämnden och kontrollstyrelsen, vilka fann att nedsättning med 50 % vore berättigad. Då emellertid kontrollstyrelsen ej ansåg sig kunna medge nedsättningen med hänsyn till att det i detta fall ej rörde sig om s. k. industriell produktion hänsköts frågan till Kungl. Maj:t för avgörande i enlighet med § 3 i ovan nämnda förordning. Efter ytterligare kompletterande utredningar beslöt Kungl. Maj:t, att medge nedsättning med 50 % av skatten på bränsle till växthusuppvärmning räknat från den 1 januari 1959. Skattenedsättningen gavs ej retroaktiv verkan.

I motionerna I: 350 och II: 417 vid 1959 års riksdag påtalades den uppenbara orättvisa som förelåg för handelsträdgårdarna, genom att skatterestitutionen för deras del ej hade gjorts retroaktiv, vilket skett för samtliga övriga grupper som beviljats nedsättning. Genom det långa dröjsmålet med beslutet om nedsättning hade ifrågavarande näringsidkare orsakats en extra belastning under en tid av ett och ett halvt år, vilket med hänsyn till den ringa lönsamheten inom branschen ställde näringen i ett ytterligare skärpt konkurrensläge.

På grund av det stora antalet handelsträdgårdar skulle en individuell restitution av skatten orsaka administrativa svårigheter. Av denna anledning föreslogs i de nämnda motionerna, att en kollektiv restitution för samtliga handelsträdgårdar skulle tillämpas. Det belopp som därvid skulle restitueras angavs i motionerna till 2,5 à 3 milj. kronor. Som lämpligt användnings sätt för dessa medel föreslogs främst stöd åt det pågående arbetet med uppbyggande av en ekonomisk föreningsrörelse inom trädgårdsnäringen.

I ett yttrande över motionerna framhöll energiskattenämnden, att en individuell restitution för en tid av 1½ år tillbaka skulle bli alltför kost-

nadskrävande för att kunna komma i fråga. Nämnden framhöll emellertid som en tänkbar lösning, att man för motsvarande tid framöver skulle kunna höja restitutionsbeloppet så att det i stället för att utgå med 50 % skulle utgå med 100 % eller vid en utsträckning av tiden till lämpligen tre år med motsvarande lägre procentsats. Om en kollektiv restitution ansågs vara att föredraga, angav såväl energiskattenämnden som kontrollstyrelsen att restitutionsbeloppet uppskattningsvis borde fastställas till 2 milj. kronor.

Lantbruksstyrelsen och trädgårdsnäringsutredningen förordade i sina yttranden över motionerna, att restitutionen borde ske individuellt till varje företagare. För att i så fall administrationen skulle underlättas angavs detta lämpligen böra ske i form av en förhöjd restitution under en viss tid framåt. Om ej detta sätt att lösa frågan vore framkomligt skulle en kollektiv restitution av ett uppskattat belopp kunna tillämpas och på förslag av lantbruksstyrelsen i så fall disponeras i ungefärlig överensstämmelse med vad som gällde för trädgårdsnäringsens bensinskatterestitutionsmedel.

Vid behandlingen av ärendet i ett sammansatt bevillnings- och jordbruksutskott framhölls av utskottsmajoriteten, att då växthusodlingen till viss del omfattade produkter för vilka efterfrågan är mindre priskänslig vore det sannolikt att energiskatten i betydande utsträckning kunnat övervältras på konsumenterna. I anledning härav avstyrkte utskottet motionerna, vilket blev riksdagens beslut.

Med anledning av utskottsmajoritetens uttalande kan framhållas, att produktionen i växthus till alldeles övervägande del utgöres av finare grönsaker såsom tomat, gurka, sallat m. fl. slag samt krukväxter och snittblommor. För samtliga dessa produkter gäller i mycket hög grad att efterfrågan är utsatt för påverkan av prissättningen. Någon större möjlighet att av konsumenterna uttaga högre priser som kompensation för energiskattepålägget torde ej finnas, då prissättningen på trädgårdsprodukterna på grund av det konstanta trycket från importerade varor mera påverkas av prisläget i de viktigaste exportländerna på detta område i Europa än av de inhemska produktionskostnaderna. Större möjligheter torde finnas att på det av utskottet angivna sättet övervältra de höjda omkostnaderna på konsumenterna inom flertalet andra branscher, för vilka i förekommande fall energiskattenedsättningen gjorts retroaktiv. Det framstår därför som orättvist, att ej samma förmån skulle kunna medges för handelsträdgårdarnas del.

Det berättigade i kravet, att nedsättningen av energiskatten också för handelsträdgårdarnas del bör ges retroaktiv verkan får således anses obestridligt. Med hänsyn till att remissinstanserna ansett ett förfarande med en restitution som fördelar sig över en viss tid framåt som den lämpligaste lösningen vill vi ansluta oss härtill och anser att nedsättningen av skatten förslagsvis bör utgå med 100 % under en tid av 1½ år framåt från den 1 juli 1960. Visserligen kommer inte ett dylikt tillvägagångssätt att bli helt

tillfredsställande från alla synpunkter, men då det innebär ett administrativt enkelt sätt att lösa frågan bör man kunna bortse från de mindre olägenheter som i enskilda fall kan uppstå. Under alla omständigheter kommer detta förfarande ej att för trädgårdsnäringen totalt sett medföra större restitution än om beräkningen hade skett för den aktuella tiden 1/7 1957—31/12 1958. Ett stort antal handelsträdgårdar nedlägges nämligen varje år på grund av bristande lönsamhet eller för att deras mark tages i anspråk vid utbyggnaden av städer och samhällen. Nyetablering eller utbyggnad av befintliga företag har praktiskt taget helt avstannat, varigenom man kan räkna med att växthusarealen nu är mindre än för tre år sedan.

Med stöd av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta medge restitution med 50 % av energiskatten på bränsle till växthusuppvärmning för tiden 1/7 1957—31/12 1958 på så sätt att den medgivna nedsättningen av skatten utgår med 100 % under 1½ år framåt från den 1 juli 1960 i stället för med nuvarande 50 %.

Stockholm den 25 januari 1960

Nils G. Hansson
i Skegrie

Stig F. Hansson
i Önnarp

Harald Johnsson
i Skoglösa

Rune Gustavsson
i Alvesta